Számítógépes Grafika

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai Kar

2017/2018. II. félév

◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ □ 900

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 9 ○

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- Rekurzív sugárkövetés

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok

Rekurzív sugárkövetés

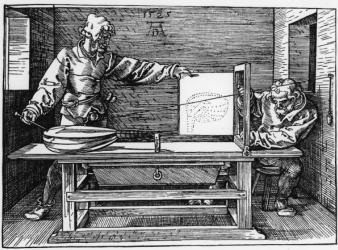

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Sugarak indítása

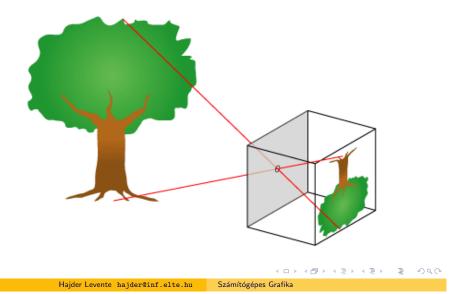

Motiváció Raycasting

Sugarak indítása Metszések

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

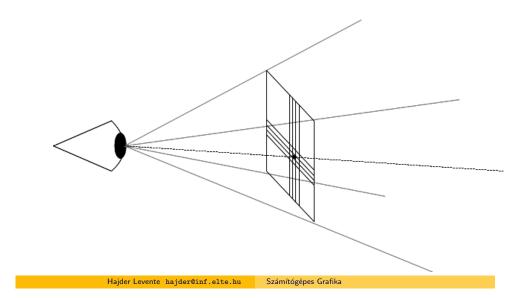

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása

Motiváció

- Tekintsünk minden pixelre úgy, mint egy kis ablakra a világra
- ullet Milyen színértéket vegyen fel ez a pixel? o Nézzük meg, mi látszik onnan a világból és az alapján rendeljünk hozzá a pixelhez egy színt!

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Raycasting

Minden pixelre:

Indítsunk egy sugarat a színtérbe

Minden objektumra a színtérben: Nézzük meg, hogy metszi-e a sugár az objektumot

A legközelebbi metszett objektum színével színezzük ki a pixelt

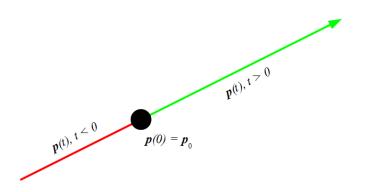
4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 9 ○

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Sugár

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Sugár

- A sugárnak van
  - egy **p**₀ kiindulási pontja
  - és egy **v** iránya
- A parametrikus sugár:

$$\mathbf{p}(t)=\mathbf{p}_0+t\mathbf{v},$$

ahol t > 0 (félegyenes!).

• t = 0?, t < 0? sugár kezdőpontja, sugár mögötti részek

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Kérdés

- Honnan indítsuk a sugarat?
- Milyen irányba küldjük a sugarat?
- Hogyan metszük el a sugarat akármivel?

Tartalom

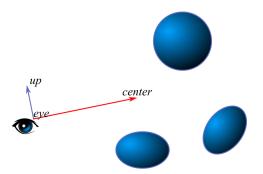
- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

4 D > 4 B > 4 B > 4 B > B 9 9 9

Sugarak indítása

- A szempozicióból indítunk sugarakat minden pixel középpontján keresztül
- Most: középpontosan szeretnénk vetíteni egy szembe, a vetítési sík egy négyszögletes részét megfeleltetve a képernyőnek
- Szem/kamera tulajdonságok:
  - szempozició (eye),
  - egy pont amire néz (center),
  - felfele irányt megadó vektor a világban (up),
  - nyílásszög, amekkora szögtartományt lát (fovx, fovy).
  - (vetítővászon mérete. Most legyen adott: $2\tan\left(\frac{fovx}{2}\right) \times 2\tan\left(\frac{fovy}{2}\right)$ nagyságú)
- Ezek segítségvel fogjuk megadni az (i, j) pixel világbeli koordinátáit

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Motszások

Sugarak indítása

Keressük a kamera saját **u**, **v**, **w** (jobbkezes!) koordinátarendszerét!

• Nézzen a kamera -Z irányba!

$$\mathbf{w} = \frac{\mathbf{eye} - \mathbf{center}}{|\mathbf{eye} - \mathbf{center}|}$$

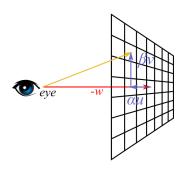
• Az X tengely legyen merőleges mind w-re, mind az up irányra!

$$\mathbf{u} = \frac{\mathbf{up} \times \mathbf{w}}{|\mathbf{up} \times \mathbf{w}|}$$

• Az Y tengely merőleges **u**-ra és **w**-re is:

$$\mathbf{v} = \mathbf{w} \times \mathbf{u}$$

(i,j) pixel koordinátái

 Legyen p az i, j pixel középpontja, a vetítősík egységnyi távolságra a nézőponttól! Ekkor

$$\mathbf{p}(i,j) = \mathbf{eye} + (\alpha \mathbf{u} + \beta \mathbf{v} - \mathbf{w}).$$

Ahol

$$\alpha = \tan\left(\frac{\textit{fovx}}{2}\right) \cdot \frac{\textit{i} - \textit{width}/2}{\textit{width}/2},$$

$$\beta = \tan\left(\frac{\text{fovy}}{2}\right) \cdot \frac{\text{height}/2 - j}{\text{hight}/2}.$$

4□ > 4圖 > 4 圖 > 4 圖 > ■ 9 Q @

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

A sugár egyenlete

- A sugár egy félegyenes, amit kezdőpontjával és irányvektorával adhatunk meg.
- ullet Legyen $oldsymbol{p}_0$ a sugár kezdőpontja, $oldsymbol{v}$ pedig az irányvektora, ekkor

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}, \quad t \ge 0$$

megadja a sugár összes pontját.

- ullet Most a sugarak kezdőpontját az előbbieknek megfelelően számoljuk, azaz ${f p}_0={f p}(i,j)$
- A sugár irányvektora pedig $\mathbf{v} = \frac{\mathbf{p}(i,j) \mathbf{e}\mathbf{y}\mathbf{e}}{|\mathbf{p}(i,j) \mathbf{e}\mathbf{y}\mathbf{e}|}$

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Metszések

- A sugárkövető programok futásidejük döntő részében metszéseket fognak végezni
- Nézzük meg néhány egyszerű geometriai elemmel vett metszetét a sugárnak
- A sugarunk mindig a fent is látott $\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}$ alakú, ahol feltesszük a továbbiakban, hogy $|\mathbf{v}| = 1$

Metszések: parametrikus sugár-implicit felület

- Legyen adva egy $f(\mathbf{x}) = 0$ implicit egyenlet, ami meghatározza a metszeni kívánt felületünket ($\mathbf{x} \in \mathbb{R}^3$)
- A sugarunk egyenlete $\forall t \in [0, \infty)$ -re meghatároz egy pontot a térben $\rightarrow$ tegyük be ezt a képletet az implicit egyenletbe!
- Tehát a következő egyenletet kell megoldanunk t-re:

$$f(\mathbf{p}(t))=0$$

- A kapott t-től függően a következő esetek állhatnak fenn:
  - Ha t > 0, akkor a sugarunk előtt van a felület és metszi
  - Ha t = 0 a sugár a felületről indul
  - ullet Ha t < 0, akkor a sugár "mögött" van a felület és metszi a sugár egyenese a felületet (de nekünk t > 0 kell!)

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- Rekurzív sugárkövetés

4□ > 4団 > 4豆 > 4豆 > 豆 り9○

Metszések: parametrikus sugár-parametrikus felület

- Legyen adva egy $\mathbf{r}(u,v) = [r_x(u,v), r_y(u,v), r_z(u,v)]^T$ parametrikus felület
- Kell: találni egy olyan t sugárparamétert, amihez létezik (u, v), hogy

$$\mathbf{r}(t) = \mathbf{r}(u, v)$$

- Ez három ismeretlenes (t, u, v), három egyenletes (x, y, z)koordinátánként egy) egyenletrendszer
- A t ugyanúgy ellenőrizendő, mint előbb, de most az (u, v)-re is figyeljünk, hogy a felületünk paramétertartományának megengedett részén van-e (általában $(u, v) \in [0, 1]^2$ kell)!

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása

Egyenes és implicit sík metszéspontja

- Síkot megadhatunk implicit alakban: Ax + By + Cz + D = 0
- A

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v} = egin{bmatrix} x_0 \ y_0 \ z_0 \end{bmatrix} + t egin{bmatrix} x \ y \ z \end{bmatrix}$$

sugár egyenese metszi a síkot, ha

$$A(x_0 + tx) + B(y_0 + ty) + C(z_0 + tz) + D = 0$$

Egyenes és implicit sík metszéspontja

• Ezt *t*-re átrendezve adódik

$$t(Ax + By + Cz) + x_0 + y_0 + z_0 + D = 0$$
$$t = -\frac{x_0 + y_0 + z_0 + D}{Ax + By + Cz}$$

• Látható a sík a nézőpontunkból, ha t>0

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása **Metszések**

Egyenes és normálvektoros sík metszéspontja

• Behelyettesítve $\mathbf{p}(t)$ -t a $\mathbf{q}$ helyére:

$$\langle \mathbf{n}, \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v} - \mathbf{q}_0 \rangle = 0,$$

$$\langle \mathbf{n}, \mathbf{p}_0 \rangle + t \langle \mathbf{n}, \mathbf{v} \rangle - \langle \mathbf{n}, \mathbf{q}_0 \rangle = 0,$$

$$t = rac{\langle \mathbf{n}, \mathbf{q}_0
angle - \langle \mathbf{n}, \mathbf{p}_0
angle}{\langle \mathbf{n}, \mathbf{v}
angle} = rac{\langle \mathbf{n}, \mathbf{q}_0 - \mathbf{p}_0
angle}{\langle \mathbf{n}, \mathbf{v}
angle},$$

ha $\langle \mathbf{n}, \mathbf{v} \rangle \neq 0$.

- A sugár metszi a síkot, ha: t > 0.
- Ha $\langle \mathbf{n}, \mathbf{v} \rangle = 0$, akkor az egyenes párhuzamos a síkkal, és így vagy nincs metszéspontjuk, vagy az egyenes a síkon fut

Egyenes és normálvektoros sík metszéspontja

- Legyen **q**₀ a sík egy pontja, **n** a normálvektora,
- Legyen $\mathbf{p}_0$ ez egyenes egy pontja, $\mathbf{v}$ az irányvektora.
- Az egyenes egyenlete:

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}$$

• A sík egyenlete:

$$\langle \mathbf{n}, \mathbf{q} - \mathbf{q}_0 \rangle = 0$$

- minden **q** pontja a síknak kielégíti ezt az egyenletet

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Egyenes és parametrikus sík metszéspontja

- Síkot megadhatunk egy **q** pontjával és **i**, **j** kifeszítő vektorokkal is: $\mathbf{s}(u, v) = \mathbf{q} + u\mathbf{i} + v\mathbf{j}$
- Metszéspont a $\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}$ sugár egyenesével: keressük t és u, v-t úgy, hogy

$$\mathbf{p}(t)=\mathbf{s}(u,v)$$

• Beírva a képleteket adódik

$$\mathbf{p}_0 + t\mathbf{v} = \mathbf{q} + u\mathbf{i} + v\mathbf{j}$$

Atrendezve kapjuk, hogy

$$\mathbf{p}_0 - \mathbf{q} = -t\mathbf{v} + u\mathbf{i} + v\mathbf{j}$$

Egyenes és parametrikus sík metszéspontja

- Ez három ismeretlenes, három lineáris egyenletből álló egyenletrendszer, ami megoldható, ha v, i, j lineárisan nem összefüggő
- Mátrix alakban:

$$\begin{bmatrix} p_{0x} - q_x \\ p_{0y} - q_y \\ p_{0z} - q_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -v_x & i_x & j_x \\ -v_y & i_y & j_y \\ -v_z & i_z & j_z \end{bmatrix} \begin{bmatrix} t \\ u \\ v \end{bmatrix}$$

• Látjuk a síkot, ha t>0 (most $u,v\in\mathbb{R}$ a felület paramétertartománya, ez teljesülni fog)

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Háromszög megadása

- Egyértelműen megadható három csúcsával.
- Ha a, b, c a háromszög csúcsai, akkor a hozzátartozó sík pont-normálvektoros implicit megadásához a sík
  - egy pontja a, b, c bármelyike
  - normálvektora

$$\mathbf{n} = \frac{(\mathbf{c} - \mathbf{a}) \times (\mathbf{b} - \mathbf{a})}{\|(\mathbf{c} - \mathbf{a}) \times (\mathbf{b} - \mathbf{a})\|},$$

ahol $\times$ a vektoriális szorzást jelöli, és ekkor ${\bf n}$ egységnyi hosszúságú.

Raycasting

Tartalom

- Naycasting
   Motiváció
- Raycasting
- Sugarak indítása
- Metszések
  - Sugár és sík metszéspontja
  - Sugár és háromszög metszéspontja
  - Sugár és poligon metszéspontja
  - Sugár és gömb metszéspontja
  - Sugár és doboz metszéspontja
  - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

4日 → 4団 → 4 豆 → 4 豆 → 9 Q C

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Háromszög és egyenes metszéspontja

- Először számítsuk ki az egyenes és a háromszög síkjának metszéspontját, ez legyen **p** (már ha létezik).
- Legyenek $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ a **p** pont háromszögön belüli baricentrikus koordinátái, úgy hogy

$$\mathbf{p} = \lambda_1 \mathbf{a} + \lambda_2 \mathbf{b} + \lambda_3 \mathbf{c}$$

ullet p Akkor, és csak akkor van a riangle-ön belül, ha

$$0 \le \lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 \le 1$$
.

Pont a háromszögön vizsgálat

• Tudjuk, hogy
$$\mathbf{p} = [x, y, z]^T = \lambda_1 \mathbf{a} + \lambda_2 \mathbf{b} + \lambda_3 \mathbf{c}$$
. Ekkor
$$\begin{aligned} x &= \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x \\ y &= \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y \\ z &= \lambda_1 a_z + \lambda_2 b_z + \lambda_3 c_z, \end{aligned}$$
 ill. $\lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3 = 1 \Rightarrow \lambda_3 = 1 - \lambda_1 - \lambda_2$

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Pont a háromszögön vizsgálat

- Tudjuk, hogy $\mathbf{p} = [x, y, z]^T = \lambda_1 \mathbf{a} + \lambda_2 \mathbf{b} + \lambda_3 \mathbf{c}$. Ekkor $\begin{aligned} x = & \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x \\ y = & \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y \\ z = & \lambda_1 a_z + \lambda_2 b_z + \lambda_3 c_z, \end{aligned}$
  - ill. $\lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3 = 1 \Rightarrow \lambda_3 = 1 \lambda_1 \lambda_2$
- A gyorsabb számolásért vegyük a fentinek egy síkra vett vetületét
- A koordinátasíkok közül (XY, XZ vagy YZ) arra vegyük a háromszög 2D vetületét, amelyre a háromszög vetületének területe a legnagyobb! → a háromszög és a sík normálisa leginkább "egyállású"

ロト 4回 ト 4 重 ト 4 重 ト 9 9 0

Pont a háromszögön vizsgálat

• Tudjuk, hogy $\mathbf{p} = [x, y, z]^T = \lambda_1 \mathbf{a} + \lambda_2 \mathbf{b} + \lambda_3 \mathbf{c}$. Ekkor $\begin{aligned} x &= \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x \\ y &= \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y \\ z &= \lambda_1 a_z + \lambda_2 b_z + \lambda_3 c_z, \end{aligned}$

ill.
$$\lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3 = 1 \Rightarrow \lambda_3 = 1 - \lambda_1 - \lambda_2$$

 A gyorsabb számolásért vegyük a fentinek egy síkra vett vetületét

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Pont a háromszögön vizsgálat

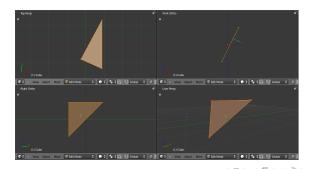
• Tudjuk, hogy $\mathbf{p} = [x, y, z]^T = \lambda_1 \mathbf{a} + \lambda_2 \mathbf{b} + \lambda_3 \mathbf{c}$. Ekkor $x = \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x$ $y = \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y$ $z = \lambda_1 a_z + \lambda_2 b_z + \lambda_3 c_z,$

ill.
$$\lambda_1 + \lambda_2 + \lambda_3 = 1 \Rightarrow \lambda_3 = 1 - \lambda_1 - \lambda_2$$

- A gyorsabb számolásért vegyük a fentinek egy síkra vett vetületét
- A koordinátasíkok közül (XY, XZ vagy YZ) arra vegyük a háromszög 2D vetületét, amelyre a háromszög vetületének területe a legnagyobb! → a háromszög és a sík normálisa leginkább "egyállású"
- A vetülethez egyszerűen elhagyjuk z, y vagy x egyenletét, megfelelően.

Pont a háromszögön vizsgálat

Azt tengely kell választani, amelyik mentén a legnagyobb a háromszög normálvektorának abszolút értéke. (Így biztos nem fordulhat elő, hogy a háromszög merőleges a síkra, és csak egy szakasz marad belőle!)

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

afika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Pont a háromszögön vizsgálat

• Pl. legyen a z a választott tengely. Ekkor

$$x = \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x$$
$$y = \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y$$

• Behelyettesítve $\lambda_3 = 1 - \lambda_1 - \lambda_2$ -t, és rendezve:

$$x = \lambda_1(a_x - c_x) + \lambda_2(b_x - c_x) + c_x y = \lambda_1(a_y - c_y) + \lambda_2(b_y - c_y) + c_y$$

Pont a háromszögön vizsgálat

• Pl. legyen a z a választott tengely. Ekkor

$$x = \lambda_1 a_x + \lambda_2 b_x + \lambda_3 c_x$$
$$y = \lambda_1 a_y + \lambda_2 b_y + \lambda_3 c_y$$

◆ロト ◆個 ト ◆ 恵 ト ◆ 恵 ・ 夕 Q ②

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Pont a háromszögön vizsgálat

• Rendezve λ_1, λ_2 -re kapjuk:

$$\lambda_1 = \frac{(b_y - c_y)(x - c_x) - (b_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$
$$\lambda_2 = \frac{-(a_y - c_y)(x - c_x) - (a_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$

Pont a háromszögön vizsgálat

• Rendezve λ_1, λ_2 -re kapjuk:

$$\lambda_1 = \frac{(b_y - c_y)(x - c_x) - (b_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$
$$\lambda_2 = \frac{-(a_y - c_y)(x - c_x) - (a_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$

• A nevező csak degenerált háromszög esetén lehet nulla.

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Pont a háromszögön vizsgálat

• Rendezve λ_1, λ_2 -re kapjuk:

$$\lambda_1 = \frac{(b_y - c_y)(x - c_x) - (b_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$
$$\lambda_2 = \frac{-(a_y - c_y)(x - c_x) - (a_x - c_x)(y - c_y)}{(a_x - c_x)(b_y - c_y) - (b_x - c_x)(a_y - c_y)}$$

- A nevező csak degenerált háromszög esetén lehet nulla.
- p akkor és csak akkor van a háromszögön belül, ha

$$0 < \lambda_1, \lambda_2, \lambda_3 < 1$$
.

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

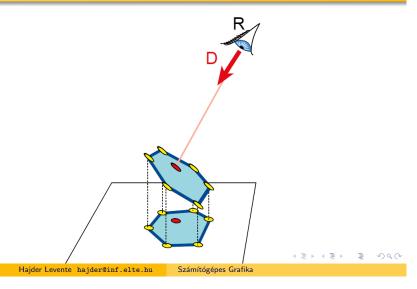
Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Sugár metszése poligonnal

- Tegyük fel, hogy a poligonunk csúcsai egy síkban vannak, ekkor a metszés két lépésben
  - A sugarunkat metszük el a poligon síkjával
  - Döntsük el, hogy a metszéspont a poligonon belül van-e
- A másodikat egy síkban érdemes csinálni (vagy a poligon síkjában, vagy a poligon valamely koordinátatengelyre vett vetületének síkjában)

Sugár metszése poligonnal

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása **Metszések**

Sugár metszése szakasszal

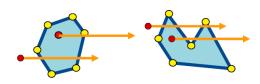
• A poligon $\mathbf{d}_i = (x_i, y_i), \mathbf{d}_{i+1} = (x_{i+1}, y_{i+1})$ csúcspontjai közötti szakasz parametrikus alakja:

$$\mathbf{d}_{i,i+1}(s) = (1-s)\mathbf{d}_i + s\mathbf{d}_{i+1} = \mathbf{d}_i + s(\mathbf{d}_{i+1} - \mathbf{d}_i), s \in [0,1]$$

- ullet Ezt kell metszeni a ${f p}(t)={f p}_0+t{f v}$ alakú sugárral
- Most: a $\mathbf{p}_0 = (x_0, y_0)$ pont az a pont, amiről el akarjuk dönteni, hogy a poligonon belül van-e, **d** tetszőleges
- Legyen $\mathbf{v} = (1,0)!$
- Így a $\mathbf{p}(t) = \mathbf{d}_{i,i+1}(s)$ egyenletet csak y koordinátára kell megoldani

Pont-poligon tartalmazás teszt síkban

- A pont a poligonon belül van, ha tetszőleges irányú, belőle indított sugárnak páratlan számú metszéspontja van a poligon oldalaival (azaz a sugarat a poligon összes oldalszakaszával el kell metszeni)
- Konkáv és csillag alagú poligonra is működik

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Sugár metszése szakasszal

- Keressük meg, hogy hol metszi a $\mathbf{d}_{i,i+1}(s)$ oldal egyenese a sugarat (=melyik s-re lesz $d_{i,i+1}(s)_v = y_0$?)
- Azaz $y_0 = y_i + s(y_{i+1} y_i)$
- s-t kifejezve: $s = \frac{y_0 y_i}{y_{i+1} y_i}$
- Innen megkapjuk azt az x koordinátát $\mathbf{d}_{i,i+1}(s)$ -be behelyettesítve, ahol a sugár metszi a szakaszt.
- Ha $s \notin [0,1]$: a sugár nem metszi a szakaszt (csak az egyenesét)
- ullet Ha $t \leq 0$: a sugár egybeesik a szakasszal, vagy mögötte van a metszéspont

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 Q C

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Gömb és egyenes metszéspontja

- Legyen **p**₀ ez egyenes egy pontja, **v** az irányvektora.
- Ekkor az egyenes egyenlete:

$$\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}$$

• Behelyettesítve a gömb egyenletébe, kapjuk:

$$\langle \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v} - \mathbf{c}, \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v} - \mathbf{c} \rangle - r^2 = 0$$

• Kifejtve:

$$t^2\langle \mathbf{v}, \mathbf{v} \rangle + 2t\langle \mathbf{v}, \mathbf{p}_0 - \mathbf{c} \rangle + \langle \mathbf{p}_0 - \mathbf{c}, \mathbf{p}_0 - \mathbf{c} \rangle - r^2 = 0$$

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 Q ○

• Az r sugarú, $\mathbf{c} = (c_x, c_y, c_z)$ középpontú gömb implicit egyenlete:

$$(x - c_x)^2 + (y - c_y)^2 + (z - c_z)^2 - r^2 = 0$$

• Ugyanez skalárszorzattal felírva:

$$\langle \mathbf{p} - \mathbf{c}, \mathbf{p} - \mathbf{c} \rangle - r^2 = 0,$$

ahol **p** = (x, y, z).

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

$$t^2\langle \mathbf{v}, \mathbf{v}\rangle + 2t\langle \mathbf{v}, \mathbf{p}_0 - \mathbf{c}\rangle + \langle \mathbf{p}_0 - \mathbf{c}, \mathbf{p}_0 - \mathbf{c}\rangle - r^2 = 0$$

- Ez másodfokú egyenlet t-re (minden más ismert).
- Legyen $D = (2\langle \mathbf{v}, \mathbf{p}_0 \mathbf{c} \rangle)^2 4\langle \mathbf{v}, \mathbf{v} \rangle (\langle \mathbf{p}_0 \mathbf{c}, \mathbf{p}_0 \mathbf{c} \rangle r^2)$
- Ha D > 0: két megoldás van, az egyenes metszi a gömböt.
- Ha D=0: egy megoldás van, az egyenes érinti a gömböt.
- Ha D < 0: nincs valós megoldás, az egyenes nem metszi a gömböt.

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontja
    - Sugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Sugár metszése AAB-vel

- Ha $v_x = 0$: vízszintes a sugarunk, nincs metszéspont, ha $x_0 \notin [a_x, b_x]$, különben triviális eldönteni.
- Ha $v_x \neq 0$, akkor a két paraméter (négyzet bal és jobb oldala): $t_1 := \frac{a_x x_0}{v_x}$, $t_2 := \frac{b_x x_0}{v_x}$
- y és z koordinátákra hasonlóan el kell végezni a számítást.
- Ezek alapján megállapítható, hogy melyik két lapját a téglatestnek hol metszi a sugár.

Sugár metszése AAB-vel

- AAB = axis aligned box, olyan téglatest, aminek az oldallapjai a koordinátasíkjainkkal párhuzamosak
- Legyen a sugarunk $\mathbf{p}(t) = \mathbf{p}_0 + t\mathbf{v}$ alakú, ahol $\mathbf{p}_0 = (x_0, y_0), \mathbf{v} = (v_x, v_y)$ a téglatestet pedig adjuk meg átlójának két pontjával, $\mathbf{a}$ és $\mathbf{b}$ segítségével ($\mathbf{a} < \mathbf{b}$)!
- Tegyük fel, hogy a sugár kiindulópontja a doboztól balra helyezkedik el (ezt megtehetjük)

◆ロト ◆昼 ト ◆ 壹 ト ○ 章 ・ り へ ○

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Tartalom

- Raycasting
  - Motiváció
  - Raycasting
  - Sugarak indítása
  - Metszések
    - Sugár és sík metszéspontja
    - Sugár és háromszög metszéspontja
    - Sugár és poligon metszéspontja
    - Sugár és gömb metszéspontjaSugár és doboz metszéspontja
    - Transzformált objektumok
- 2 Rekurzív sugárkövetés

Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

Transzformált objektumok

- Legyen M egy adott objektum transzformációs mátrixa.
- Feladat: Keressük r sugár és az M-mel transzformált objektum metszéspontját!
- Probléma: Hogyan transzformálunk egy gömböt?
   Pontonként? Képletet írjuk át? ...
- Megoldás: Transzformáljuk inkább a sugarat!

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 9 ○

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés Motiváció Raycasting Sugarak indítása Metszések

- Metszésvizsgálat: használjuk $\mathbf{r}'(t)$ -t!
- Metszéspont: **q**, akkor az eredeti térben **M** · **q**.

Tétel

Az r sugár és az **M**-mel transzformált objektum metszéspontja $\equiv$ az **M**⁻¹-zel transzformált $\mathbf{r}$ sugár és az objektum metszéspontja.

- ullet $\mathbf{M} \in \mathbb{R}^{4 imes 4}$, homogén transzformáció
- ullet Sugár kezdőpontja: ${f p}_0=(p_{\scriptscriptstyle X},p_{\scriptscriptstyle Y},p_{\scriptscriptstyle Z})
  ightarrow [p_{\scriptscriptstyle X},p_{\scriptscriptstyle Y},p_{\scriptscriptstyle Z},1]$
- Sugár iránya: $\mathbf{v} = (v_x, v_y, v_z) \rightarrow [v_x, v_y, v_z, 0]$. Így nem hat rá az eltolás.
- ullet Transzformált sugár $\mathbf{r}'(t): \mathbf{M}^{-1}\mathbf{p} + t \cdot \mathbf{M}^{-1}\mathbf{v}$

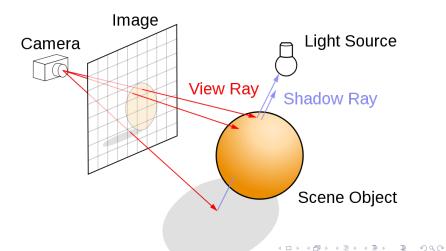
◆ロト ◆個 ト ◆ 恵 ト ◆ 恵 ・ 夕 Q C ・

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Rekurzív sugárkövetés

Egyszerűsített illuminációs egyenlet

Minden pixelre egymástól függetlenül határozzuk meg azok színét – oldjuk meg az *árnyalási és takarási feladatot*.

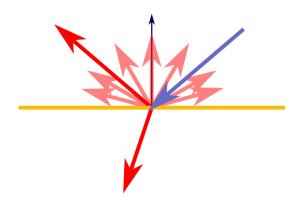

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Koherens komponens

 A fény útját két féle komponensre bontjuk: koherens és inkoherens komponensre

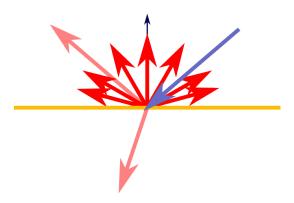
- Koherens eset
  - Az optikának megfelelő ideális visszaverődés ("tükröződés") és törés
  - Tovább követjük a fény útját
- Inkoherens eset
  - Minden egyéb
  - Csak az absztrakt fényforrás direkt megvilágítását vesszük figyelembe

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Inkoherens komponens

Egyszerűsített illuminációs egyenlet

A következő, egyszerűsített megvilágítási egyenletet oldjuk meg:

$$L(\mathbf{x}, \omega) = L_{e}(\mathbf{x}, \omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{I \in Lights} f_{r}(\mathbf{x}, \omega_{I}, \omega) L_{I}(\mathbf{x}, \omega_{I}) (-\omega_{I} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{t})$$

◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ □ 900

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

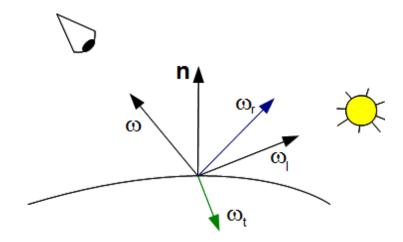
Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Sugárkövetés

$$\frac{L(\mathbf{x}, \omega)}{L(\mathbf{x}, \omega)} = L_{e}(\mathbf{x}, \omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x}, \omega_{l}, \omega) L_{i}(\mathbf{x}, \omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{t})$$

- A szempozicóból sugarakat indítunk minden pixel középpontján keresztül.
- Ennek a sugárnak az irányát adja meg $-\omega$ -t (minusz omega!).
- A sugár és a színtér objetumainak szemhez legközelebbi metszéspontja adja meg x-et.

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Emisszió

$$L(\mathbf{x}, \omega) = \underline{L_e(\mathbf{x}, \omega)} + k_a \cdot L_a + \sum_{I \in \text{Lights}} f_r(\mathbf{x}, \omega_I, \omega) L_i(\mathbf{x}, \omega_I) (-\omega_I \cdot \mathbf{n}) + k_r \cdot L(\mathbf{x}, \omega_r) + k_t \cdot L(\mathbf{x}, \omega_t)$$

Számítógépes Grafika

Az ${\bf x}$ felületi pontból, az ω nézeti irányból érkező radiancia, a felület saját sugárzása – emissziója – miatt.

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 Q C

Ambiens fény

$$L(\mathbf{x}, \omega) = L_e(\mathbf{x}, \omega) + k_a \cdot L_a + \sum_{I \in \text{Lights}} f_r(\mathbf{x}, \omega_I, \omega) L_i(\mathbf{x}, \omega_I) (-\omega_I \cdot \mathbf{n}) + k_r \cdot L(\mathbf{x}, \omega_r) + k_t \cdot L(\mathbf{x}, \omega_t)$$

 k_a a felület, L_a a környezet *ambiens* együtthatója. Az egyenlet *ambiens* tagja közelíti azt a fénymennyiséget, ami általánosan jelen van, minden felületet ér, azok helyzetétől és az absztrakt fényforrásoktól függetlenül.

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Fényforrások

$$L(\mathbf{x},\omega) = L_{e}(\mathbf{x},\omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x},\omega_{l},\omega) L_{i}(\mathbf{x},\omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{t})$$

- $\bullet$ ω_I a fényforrásból a felületi pontba mutató egységvektor.
- $f_r(\mathbf{x}, \omega_l, \omega)$ most csak a diffúz és spekuláris visszaverődést jellemző BRDF.
- $-\omega_l \cdot \mathbf{n}$ a felületi normális és a fényforrás fele mutató vektor által bezárt szög koszinusza.

Fényforrások

$$L(\mathbf{x},\omega) = L_e(\mathbf{x},\omega) + k_a \cdot L_a + \sum_{I \in Lights} f_r(\mathbf{x},\omega_I,\omega) L_i(\mathbf{x},\omega_I) (-\omega_I \cdot \mathbf{n}) + k_r \cdot L(\mathbf{x},\omega_r) + k_t \cdot L(\mathbf{x},\omega_t)$$

- Az inkoherens visszarődéseket foglalja össze a szummás tag
- Csak a fényforrások direkt hatását vesszük figyelembe
- És csak akkor, ha az az x felületi pontból látszik

- ◆ロト ◆昼ト ◆差ト · 差 · 夕♀

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Fényforrások

$$L(\mathbf{x}, \omega) = L_{e}(\mathbf{x}, \omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x}, \omega_{l}, \omega) L_{i}(\mathbf{x}, \omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{t})$$

• Ha az / fényforrás teljesítménye Φ_l és poziciója $\mathbf{x}_l$ akkor

$$L_i(\mathbf{x}, \omega_I) = v(\mathbf{x}, \mathbf{x}_I) \cdot \frac{\Phi_I}{\|\mathbf{x} - \mathbf{x}_I\|^2}.$$

• $v(\mathbf{x}, \mathbf{x}_l) \in [0, 1]$ függvény: Mi van a felületi pont és a fényforrás között?

Fényforrások

$$L(\mathbf{x}, \omega) = L_{e}(\mathbf{x}, \omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x}, \omega_{l}, \omega) L_{i}(\mathbf{x}, \omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x}, \omega_{t})$$

 $v(\mathbf{x}, \mathbf{x}_l) \in [0, 1]$ függvény

- $\bullet$ = 0, ha a fényforrás nem látható x-ből,
- $\bullet = 1$, ha igen,
- (0,1), ha átlátszó objektumok vannak a kettő között.
- v kiszámításához úgynevezett árnyéksugarat indítunk x-ből $\mathbf{x}_{l}$ -fele, és az objektumokkal való metszését nézzük.

◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ ◆□▶ □ 900

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Rekurzív sugárkövetés

Fénytörés

$$L(\mathbf{x},\omega) = L_{e}(\mathbf{x},\omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x},\omega_{l},\omega) L_{i}(\mathbf{x},\omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{t})$$

- A törési-irányból érkező fényt kt arányban vesszük figyelembe.
- ω_t a törésiránynak megfelelő beeső vektor.
- $L(\mathbf{x}, \omega_t)$ kiszámítása megint azonos $L(\mathbf{x}, \omega)$ kiszámításával (rekurzió!).
- Új sugár: szempozició helyett **x**, és a sugár iránya $-\omega_t$.

4日 → 4団 → 4 三 → 4 三 → 9 9 ○

Tükröződés

$$L(\mathbf{x},\omega) = L_{e}(\mathbf{x},\omega) + k_{a} \cdot L_{a} + \sum_{l \in Lights} f_{r}(\mathbf{x},\omega_{l},\omega) L_{i}(\mathbf{x},\omega_{l}) (-\omega_{l} \cdot \mathbf{n}) + k_{r} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{r}) + k_{t} \cdot L(\mathbf{x},\omega_{t})$$

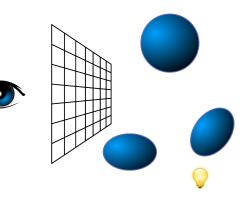
- A tükörirányból érkező fényt k_r arányban vesszük figyelembe.
- ω_r az ideális tüköriránynak megfelelő beeső vektor.
- $L(\mathbf{x}, \omega_r)$ kiszámítása azonos $L(\mathbf{x}, \omega)$ kiszámításával (rekurzió!).
- Új sugár: szempozíció helyett **x**, és a sugár iránya $-\omega_r$.

<ロ > < 個 > < 直 > < 直 > の へ で

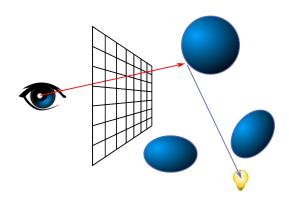
Hajder Levente hajder@inf.elte.hu

Számítógépes Grafika

Rekurzív sugárkövetés

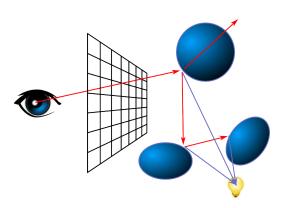

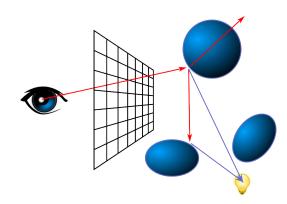

4 D > 4 B > 4 E > 4 E > E 990

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu Számítógépes Grafika

Raycasting Rekurzív sugárkövetés

Hajder Levente hajder@inf.elte.hu Számítógépes Grafika